

РОЗВИТОК ПІДПРИЄМНИЦТВА ЯК ФАКТОР ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ КРАЇНИ

УДК 334.012.42

Моруга К.О.,
студентка 4 курсу
факультету економіки і права
ХНЕУ ім. С. Кузнеця,

На сьогоднішній день українські підприємства знаходяться у незадовільному стані, що обумовлено наслідками світової економічної кризи, а також їх неспроможністю їх адаптація до змін у конкурентному середовищі. Саме тому проблема кардинального поліпшення параметрів динаміки, структури та ефективності вітчизняного підприємництва залишається дуже актуальною. Відповідно роботи є впливу навизчення розвитку підприємництва на економічне метою зростання економіки в цілому.

Дослідженням проблеми розвитку підприємництва присвячені роботи як закордонних вчених так і вітчизняних науковців, серед яких слід виділити К. О. Ващенко [1], З. С. Варналій [2], Р. Є. Умеров [3], В. В. Прохорова [4], О. В. Бандирська [5] та інші.

Розвиток підприємництва в Україні є одним із пріоритетних напрямів політики як окремих регіонів, так і країни в цілому, оскільки пов'язаний з вирішенням низки питань не тільки економічного, але й соціального характеру. Діяльність малих підприємств у першу чергу орієнтована на регіон, де вони функціонують. Тому їх розвиток у певній мірі залежить від дієвості органів місцевого самоврядування. З іншого боку, підприємництво відіграє значну роль у підвищенні соціально-економічного рівня розвитку регіонів, подоланні існуючих територіальних диспропорцій. Тому формування основних напрямів розвитку та підвищення ефективності функціонування підприємництва на регіональному рівні повинно базуватися на урахуванні інтересів територіальної громади, бізнес структур, а також органів регіонального управління та місцевого самоврядування, тобто всіх суб'єктів

економічної діяльності, розташованих у межах регіону. Досягнення компромісів між конкуруючими або різноспрямованими інтересами органів влади та підприємців є однією із цілей забезпечення ефективного розвитку підприємництва у регіоні.

Основою підприємницької діяльності є власний ризик підприємця та мета одержання прибутку, в рамках цього розглядається безмежний потенціал з організації інноваційного виробництва, впровадженням у нього нової ідеї, із витратами, котрі можуть себе не окупити. Тому безпосередній розвиток підприємництва є запорукою інноваційного розвитку країни. Але, основними факторами, які гальмують розвиток підприємств є організаційно-правові труднощі; висока вартість а іноді й недоступність кредитних ресурсів; високе податкове навантаження; складності в отриманні ліцензій; недостатні зв'язки з міжнародними фінансовими організаціями по залученню інвестицій і гарантій; відсутність державної підтримки підприємства; неоднозначність та суперечливість законодавчої бази; доволі громізка система бухгалтерського обліку та звітності; обмежені можливості для захисту від протиправних посягань; проблеми з формуванням каналів збуту; недостатність професійних знань та досвіду тих, хто займається малим та середнім бізнесом. Тобто вирішення зазначених проблем створить передумови для розвитку малого та середнього підприємства в Україні, поліпшить інвестиційний клімат країни та підвищить рівень інноваційного розвитку загалом.

Ще одним фактором, що вплинув на сучасний стан українських підприємств, є спадщина радянської системи господарювання, та небажання її покращити. Наприклад, на вітчизняних машинобудівних підприємствах, збереглися методи та засоби управління підприємством, через збереження керівного кадрового складу, на що вказує низька ефективність впровадження інноваційної продукції та технологій, високий рівень затрат, невисока якість продукції та інше.

Розглядаючи перспективи розвитку українських підприємств та пропонуючи заходи щодо покращення ситуації можна звернути увагу на досвід зарубіжних країн. Наприклад у Японії бізнес розвивався в рамках

групових об'єднань, партнери яких були однодумцями в одному напрямі. Такі угруповання не сумісні з вільною конкуренцією країн Заходу, але саме це сприяло концентрації зусиль для досягнення поставлених цілей. Таким чином, саме групові об'єднання стали найефективнішим фактором зростання економіки порівняно з вільною конкуренцією, і це має слугувати прикладом для відсталих країн і країн, що розвиваються. Японія зробила ставку на складні інформаційні системи, в яких використовувалися нові досягнення телекомунікаційних технологій, що дало їй можливість згодом здійснити потужний прорив у виробничій сфері, забезпечити різкий стрибок у підвищенні продуктивності праці, досягти високих якісних показників продукції. За допомогою "дешевого" кредиту, податкових стимулів, амортизаційних пільг, премій, моральної і матеріальної заінтересованості у країні стимулювалося винахідництво. Така політика сприяла розвитку прикладної науки, де створювалися лабораторії, науково-дослідні сектори, техноцентри. Тобто Україна має використати досвід розвинутих країн, через їх адаптацію до національних умов господарювання, розробити реальну а не декларативну політику розвитку підприємництва, та впровадити дієвий механізм контролю за її виконанням.

Таким чином, лише за умови розробки реальної ефективною моделі розвитку вітчизняних підприємств, Україна зможе збільшити виробництво національних товарів та послуг, підвищити свій потенціал, та зайняти достойно місце серед країн Європейського союзу, за розвитком інноваційної продукції. Такі покращення сприятимуть економічному зростанню, поліпшенню рівня життя та зниженню безробіття.

Література

1. Про стан та перспективи розвитку підприємництва в Україні: Національна доповідь / [К.О. Ващенко, З.С. Варналій, В.Є. Воротін, В.М. Геєць, Е.М. Лібанова та ін.]. – К. : Держ-компідприємництво, 2008. – 226с.
2. Варналій З.С. Мале підприємництво: основи теорії і практики / З.С. Варналій. – 4-те вид., стер. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2008. – 302 с.

3. Умеров Р.Е. Особливості розвитку малого підприємництва в Україні / Р.Е. Умеров // Економіка та управління національним господарством. – 2012. – № 10(136). – С. 64-67.

4. Прохорова В.В. Організаційно-економічне забезпечення розвитку малого підприємництва України / В.В. Прохорова // Бізнесінформ – 2012. – № 9. – С. 132-135.

5. Бандирська О.В. Соціальна відповідальність бізнесу в Україні. / О.В. Бандирська // Актуальні проблеми економіки. - 2009. - №10 - 15 с

Науковий керівник,
к.е.н., викладач

Крохмаль С. С.

Опубліковано в авторській редакції